

Matra, ondersteuning en maatschappelijk transitie

Het Matra-programma ondersteunt activiteiten die het democratiseringsproces in landen stimuleren en de betrekkingen tussen Nederland en de Matra-landen versterken. Het programma ondersteunt zowel het maatschappelijk middenveld als de centrale en decentrale overheid. De meeste lopende projecten vinden plaats in de vorm van een samenwerkingsverband, een twinning, tussen een Nederlandse en een lokale organisatie.

In de loop van 2009 is het Matra-programma gemoderniseerd om de relevantie en doelmatigheid van het programma te vergroten en daarmee beter aan te sluiten bij de huidige uitdagingen. Het beleid ligt vast in de notitie 'Matra gemoderniseerd' die op 3 november 2009 aan de Tweede Kamer werd gezonden ([link](#)). Op dit moment is het niet mogelijk om nieuwe twinningprojecten vanuit Nederland te starten.

Algemene doelstelling Matra-programma

Matra wil bijdragen aan het proces naar een democratische, pluriforme rechtsstaat, waarin ruimte is voor dialoog tussen overheid en burger. Capaciteitsopbouw en institutionele versterking van maatschappelijke organisaties en overheidsinstellingen enerzijds, en versterking van bilaterale relaties anderzijds staan daarbij centraal.

Het Matra-programma ondersteunt de landen in de Westelijke Balkan en Turkije bij hun inspanningen om te voldoen aan de normen van de EU op maatschappelijk en bestuurlijk gebied. Daarnaast investeert Nederland met Matra het proces van transitie en modernisering in de oostelijke buurlanden van de Europese Unie en Rusland.

Voor elk van deze landen is een aantal samenwerkingsthema's geïdentificeerd ([link](#)): Matra-landen en -thema's).

Contact

Voor vragen over het Matra-programma kunt u terecht bij de directie Zuidoost en Oost-Europa en uitvoering Matra van het ministerie van Buitenlandse Zaken.

E-mail: matra@minbuza.nl

Telefoonnummer: 070 348 6543

Faxnummer: 070 348 4797

Postadres:

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Directie Zuidoost- en Oost-Europa en Matra (DZO)

Postbus 20061

2500 EB Den Haag

Matra - versterking maatschappelijk middenveld

De Matra-activiteiten richten zich op institutionele versterking en de opbouw van de capaciteit van maatschappelijke organisaties ('civil society'), decentraal bestuur en scholingsinstituten/stichtingen van politieke partijen. Een deel van de activiteiten wordt nu nog uitgevoerd via twinning tussen Nederlandse en lokale organisaties. Daarnaast ontvangen Ambassades Matra-fondsen voor directe steun aan lokale organisaties. Het Matra programma is als volgt onderverdeeld.

Twinning projecten

Deze component ondersteunt rechtstreekse samenwerking tussen lokale niet-gouvernementele organisaties (NGO's) of decentraal bestuur en Nederlandse NGO's of decentraal bestuur. Nederlandse organisaties ontvangen van het ministerie van Buitenlandse Zaken subsidie voor het uitvoeren van programma's in samenwerking met een lokale partner. Op dit moment worden hiervoor geen nieuwe subsidies toegekend.

Capaciteitsopbouw van politieke organisaties

Deze component richt zich op versterking van democratisering door subsidies te verlenen aan scholingsinstituten/stichtingen van Nederlandse politieke partijen voor activiteiten die kadervorming en netwerkopbouw van zusterorganisaties ondersteunen.

Ambassade Projecten

Ambassades in de Matra-landen beschikken over fondsen ter ondersteuning van initiatieven van lokale maatschappelijke organisaties. De ondersteuning richt zich op maatschappelijke organisaties die actief zijn op de voor het betreffende land geselecteerde thema's die u kunt vinden op de pagina "Matra-landen en -thema's". Voor meer informatie kunt u tevens de websites van diverse Nederlandse Ambassades bezoeken.

Matra voor overheidssamenwerking

Matra voor overheidssamenwerking ondersteunt institutionele hervorming en capaciteitsopbouw van de overheidssector in de Matra-doellanden. Dit programma biedt landen ondersteuning bij het toenaderingsproces tot de Europese Unie (EU) en bij de overname en implementatie van de wet- en regelgeving van de EU.

De ondersteuning vindt plaats door de uitvoering van vraaggestuurde samenwerkingsprojecten tussen Nederlandse overheidsorganisaties en hun partners in de doellanden.

Jaarlijks vindt daarnaast een aantal trainingen in Nederland plaats op diverse terreinen voor ambtenaren uit de betreffende landen.

Het accent van de activiteiten ligt op ondersteuning van de volgende (potentiële) kandidaatlidstaten:

- Kroatië, Macedonië, Turkije
- Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kosovo, Montenegro, Servië

Daarnaast kunnen ambtenaren uit de landen van het Oostelijk Partnerschap (Armenië, Azerbeidzjan, Georgië, Moldavië, Oekraïne, Wit-Rusland) en Rusland deelnemen aan de trainingen.

Voor elk van de samenwerkingslanden is een beperkt aantal samenwerkingsthema's geselecteerd, (link "Matra-landen en -thema's").

Matra voor overheidssamenwerking wordt uitgevoerd door NL EVD Internationaal (onderdeel van Agentschap NL), www.agentschapnl.nl/evdinternationaal.

Matra-landen en -thema's

Landen

De inzet van Matra verschilt per land. Activiteiten zijn mogelijk in:

- Kandidaat-lidstaten: Kroatië, Macedonië, Turkije;
- Potentiële kandidaat-lidstaten: Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kosovo, Montenegro, Servië;
- Rusland en de landen van het Oostelijk Partnerschap: Armenië, Azerbeidzjan, Georgië, Moldavië, Oekraïne, Wit-Rusland.

Daarnaast is, op beperkte schaal, overheidssamenwerking mogelijk met Bulgarije en Roemenië op het terrein van justitie en binnenlandse zaken (JBZ) en sociale insluiting.

Thema's

De thema's binnen het Matra programma zijn gebundeld in twee clusters:

- rechtsstaat en vrijheden (omvat de thema's justitie en binnenlandse zaken (JBZ) en mensenrechten, minderheden en media) en
- sociale infrastructuur en leefomgeving (omvat de thema's welzijn, gezondheidszorg, arbeid en sociaal beleid, onderwijs, volkhuysvesting, cultuur, natuur en milieu).

Voor elk land is een beperkt aantal samenwerkingsthema's gekozen, rekening houdend met de specifieke context van het land.

Voor de (potentiële) kandidaat-lidstaten is als regionaal thema gekozen voor justitie en binnenlandse zaken. Voor de oostelijke buurlanden en Rusland is het regionale thema mensenrechten, minderheden en media. Daarnaast zijn per land nog één of meer landenspecifieke thema's gekozen.

Matra-thema's per land sinds 2010:

Land	Regionaal Thema	Andere thema's
Westelijke Balkan en Turkije		
Albanië	Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ)	Natuur en Milieu
Bosnië en Herzegovina	JBZ	Mensenrechten, minderheden en media

Kosovo	JBZ	Mensenrechten, minderheden en media
Kroatië	JBZ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mensenrechten, minderheden en media ▪ Arbeid en Sociaal beleid ▪ Welzijn
Macedonië	JBZ	Cultuur
Montenegro	JBZ	Gezondheidszorg
Servië	JBZ	Natuur en Milieu
Turkije	JBZ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mensenrechten, minderheden en media ▪ Onderwijs ▪ Volkshuisvesting
<i>Oost-Europa / Oostelijk Partnerschap en Rusland</i>		
Armenië	Mensenrechten, minderheden en media	Welzijn
Azerbeidzjan	Mensenrechten, minderheden en media	JBZ
Belarus	Mensenrechten, minderheden en media	Onderwijs
Georgië	Mensenrechten, minderheden en media	Natuur en Milieu
Moldavië	Mensenrechten, minderheden en media	Welzijn
Oekraïne	Mensenrechten, minderheden en media	<ul style="list-style-type: none"> ▪ JBZ ▪ Natuur en Milieu ▪ Welzijn
Rusland	Mensenrechten, minderheden en media	<ul style="list-style-type: none"> ▪ JBZ ▪ Natuur en Milieu ▪ Gezondheidszorg